

Gorzów Wlkp., 30 września 2024 r.

PS-VIII.431.15.2024.MMac

Pani
Agata Salamońska
Dyrektor
Powiatowego Domu Dziecka Nr 1
w Żarach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 292 poz. 1720 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) – Zespół kontrolny w składzie:

1. Monika Mach - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 143-1/2024 z 17 maja 2024 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Anna Florczak – Kierownik Oddziału Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 143-2/2024 z 17 maja 2024 r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził **24 maja 2024 r.** kontrolę problemową w Powiatowym Domu Dziecka Nr 1 w Żarach.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2024 rok. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Zakresem kontroli objęto standard świadczonych przez placówkę usług zgodnie z § 18 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do 23 maja 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Agaty Salamońskiej - Dyrektora Domu Dziecka nr 1 w Żarach, która udzielała również wyjaśnień.

Akta kontroli: str. 1-12.

Szczegółowej analizie poddano zagadnienia dotyczące:

1. Kwalifikacji kadry placówki i organizacji opieki nad wychowankami.
2. Zapewnienia dzieciom dostępu do usług.
3. Standardów bytowych zapewnianych przez placówkę.

W toku analiz kontrolujący opierali się na dokumentacji przesłanej przez jednostkę, takiej jak: statut i regulamin organizacyjny placówki, regulamin wychowanków, dokumentacja potwierdzająca kwalifikacje kadry, grafiki pracy wychowawców, regulamin kieszonkowego wraz z listą wypłat, zestawienia opłat za pobyt i wyżywienie dzieci przebywających poza placówką, menu placówki za kwiecień 2024 r.

W dalszej kolejności Zespół kontrolny zbadał dokumentację losowo wybranych 4 wychowanków kontrolowanej placówki (dziecko A, dziecko B, dziecko C, dziecko D): diagnozy psychofizyczne, plany pomocy dziecku i ich modyfikacje, karty pobytu dziecka w placówce, karty udziału w zajęciach z psychologiem i pedagogiem oraz arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych.

Ponadto, przeprowadzono w placówce oględziny oraz rozmowy z wychowankami - w oparciu o kwestionariusz wywiadu. Zadawane pytania miały na celu poznanie opinii dzieci na zagadnienia będące przedmiotem kontroli. Pytania miały charakter otwarty i umożliwiały swobodne udzielenie wypowiedzi. Rozmowy odbywały się w warunkach indywidualnych (1 na 1 z kontrolerem), bez ingerencji opiekunów i innych wychowanków. Wychowankowie nie mieli między sobą możliwości konsultowania udzielanych odpowiedzi. W czasie badania nikt nie zgłaszał sytuacji, aby wywierano na niego jakikolwiek wpływ lub sugerowano odpowiedzi. W indywidualnych rozmowach z kontrolującymi wzięło udział 9 wychowanków: 5 dziewczynek i 4 chłopców w wieku od 9 do 17 lat. Wypowiedzi zostały spisane w kwestionariuszu.

Akta kontroli: str. 13-667.

Informacje o jednostce kontrolowanej

Kontrolowana placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego w drodze decyzji Wojewody Lubuskiego z 21 grudnia 2010 r. znak: PS.I.AKra.9423.90130-7/2010, zmienionej decyzją z 20 listopada 2013 r. znak: PS-VIII.9423.7.2013.AKra oraz decyzją z 18 grudnia 2020 r. znak: PS-VIII.9423.14.2020.MMac.

Jednostka wchodzi w skład Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Żarskiego, którym kieruje Dyrektor – Pani Agata Salamońska. Powiatowy Dom Dziecka Nr 1 w Żarach posiada 14 miejsc statutowych i tylu wychowanków wykazano w ewidencji placówki na dzień kontroli.

Akta kontroli: str.13-30.

1. Kwalifikacje kadry placówki i organizacja opieki nad wychowankami

1.1. Kwalifikacje kadry placówki

Na dzień kontroli w Domu Dziecka Nr 1 w Żarach zatrudnionych było 6 wychowawców (5 w pełnym wymiarze czasu pracy, a jeden na pół etatu). Wcześniej, przed

rozpoczęciem kontroli, jeden z wychowawców (siódmy) rozwiązał umowę o pracę. W placówce na pół etatu pracuje również wychowawca-koordynator. Ponadto, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Żarskiego zatrudnia specjalistów – pedagoga, psychologa oraz pracownika socjalnego, którzy świadczą usługi na rzecz jednostki kontrolowanej. Z początkiem grudnia 2023 r. nastąpiła zmiana na stanowisku psychologa – jedna osoba zakończyła współpracę z COPOW w Żarach, a w jej miejsce przyjęto kolejną. Wszystkie osoby spełniały wymagania kwalifikacyjne. Wszyscy pracownicy zostali również zweryfikowani w bazie Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym. Wszyscy pracownicy, poza jednym – zatrudnionym od 2024 r., uczestniczyli w okresie objętym kontrolą przynajmniej w jednym szkoleniu. Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

Akta kontroli: str. 59-102.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

1.2. Organizacja opieki nad wychowankami

Analizując sposób zapewnienia opieki nad dziećmi oraz organizacji pracy w placówce, Zespół kontrolny zapoznał się z grafikami pracy wychowawców, wychowawcy - koordynatora oraz specjalistów z 3 losowo wybranych miesięcy (sierpień 2023 r., luty 2024 r. i maj 2024 r.)

Stwierdzono, że w weekendy na 12-godzinnych zmianach (8:00 – 20:00 i 20:00 – 8:00) zazwyczaj pracował 1 wychowawca. W dni robocze w godzinach dziennych najczęściej więcej niż jeden opiekun w jednym czasie pełnił dyżur w placówce, dyżury te zazwyczaj były też krótsze - po kilka godzin. Nie zdarzały się sytuacje, aby specjaliści musieli realizować dyżury w zastępstwie wychowawcy. Czasem w opiekę nad dziećmi na kilka godzin włączał się Dyrektor placówki.

Kontrolujący nie mają uwag do badanego obszaru.

Akta kontroli: str. 598-614.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2. Zapewnienie dzieciom dostępu do usług

2.1. Zapewnienie wyżywienia dostosowanego do potrzeb oraz dostęp do produktów żywnościowych¹, w tym zaopatrzenie w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego²

W celu oceny realizacji tego zadania przez placówkę, Zespół kontrolny zapoznał się z zapisami w Regulaminie Organizacyjnym Domu Dziecka Nr 1 w Żarach, jak również ze zdaniem wychowanków, z którymi przeprowadził rozmowy.

---

¹ § 18 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,

² § 18 ust. 1 pkt 4 cyt. Rozporządzenia.

Dodatkowo, kontrolujący poprosili o przedstawienie jadłospisu na kwiecień 2024 r. Wynikało z niego, że wychowankowie w dni robocze mieli zapewnione 5 posiłków – 3 główne (śniadanie, obiad, kolacja) oraz 2 przekąski (II śniadanie i podwieczorek). W weekendy oraz dni wolne nie było przygotowane wspólne II śniadanie, ale dzieci miały (podobnie jak w inne dni) swobodny dostęp do kuchni i mogły sobie wziąć coś do jedzenia. Na jadłospisie odnotowano, że warzywa i owoce są dostępne przez cały dzień, a wychowankowie w trakcie rozmów deklarowali, że mogą w każdej chwili swobodnie korzystać z kuchni.

Główne posiłki zawsze były przyrządzane przez kucharkę – miały urozmaicony skład, dostosowany do potrzeb dzieci. Wychowankowie deklarowali, że jedzenie jest smaczne, a porcje zwykle wystarczające (można też dostać dodatkę). Żaden z wychowanków nie wymagał specjalistycznego żywienia, ale na jadłospisie były odnotowane ewentualne alergeny, jakie mogły się znaleźć w posiłkach.

Wychowankowie wyjaśnili też, że mają możliwość zastąpienia składników żywieniowych, których nie lubią, innymi produktami. Nie czują się również przymuszani do jedzenia. Kontrolujący nie mają zastrzeżeń do badanego obszaru.

Akta kontroli: str. 14-30; 522-531; 595; 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2.2. Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej³ oraz zaopatrzenie w produkty lecznicze⁴

Zgodnie z obowiązującym w placówce Regulaminem, a także oświadczeniem Dyrektora - wszyscy wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej.

Na podstawie dokumentacji 4 wychowanków, kontrolujący stwierdzili, że w kartach pobytu znajdują się informacje na temat stanu zdrowia dzieci, wizyt u specjalistów, pobytów w szpitalu, przyjmowanych leków. Wobec dzieci, u których wystąpiły problemy zdrowotne na bieżąco wdrażane jest leczenie.

Dzieci w rozmowie z kontrolującymi potwierdziły, że mają swojego lekarza pierwszego kontaktu, są też objęte pomocą specjalistów, stosownie do potrzeb. Każde z nich poinformowało, że ma swojego stałego lekarza, a przepisane im leki zawsze są wykupowane i podawane zgodnie ze wskazaniami.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania przez placówkę.

Akta kontroli: str. 14-30;104-511; 595; 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2.3. Zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wychowawczych i terapeutycznych⁵

---

³ § 18 ust. 1 pkt. 2 cyt. Rozporządzenia.

⁴ § 18 ust. 1 pkt. 3 cyt. Rozporządzenia.

⁵ § 18 ust. 1 pkt 5 cyt. Rozporządzenia.

W oparciu o zapisy w Regulaminie Organizacyjnym, oświadczenie Dyrektora, a także przeprowadzone rozmowy z dziećmi, ustalono, że wszyscy wychowankowie przebywający w placówce mają zapewniony dostęp do nauki i realizują obowiązek szkolny.

Dzieci podawały w rozmowie, że wychowawcy z placówki spędzają z nimi dużo czasu, angażują się we wspólne zabawy i aktywności. Często razem wychodzą na plac zabaw, grają w piłkę, idą na basen, na spacer lub na zakupy. Również na terenie domu dziecka, poza wspólną nauką, biorą udział w innych zajęciach, np. grają w gry planszowe, czytają, wykonują prace plastyczne, oglądają telewizję.

Z dokumentacji pedagoga wynika, że troje wychowanków, których teczki podlegały analizie (dzieci A, B, C), w okresie objętym kontrolą uczestniczyło w zajęciach z pedagogiem. (*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Do spotkań dzieci ze specjalistą dochodziło zwykle kilkakrotnie w ciągu miesiąca. Te interakcje miały bardzo zróżnicowany charakter, zależnie od potrzeb dzieci. Często były to luźne rozmowy na tematy bieżące (np. z dzieckiem C), czasem pomoc w nauce, zabawy ruchowe, treningi umiejętności społecznych, ćwiczenia czytania lub liczenia, gra w gry planszowe, zajęcia plastyczne (dzieci A i B). Specjalista systematycznie prowadził dla każdego dziecka „Karty indywidualnych oddziaływań pedagogicznych”.

Podobnie, pracę z dziećmi w placówce podejmował psycholog. Małoletni A, B i C w okresie objętym kontrolą systematycznie uczestniczyli w spotkaniach ze specjalistą. Były to głównie rozmowy indywidualne o charakterze wspierającym, motywującym, wzmacniającym, psychoedukacyjnym, itp. (*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Psycholog prowadził dla każdego z dzieci „Karty indywidualnej pracy z wychowankiem”, a także „Arkusze Obserwacji Dziecka”.

Zespół kontrolny nie ma uwag do badanego obszaru.

Akta kontroli: str. 14-30; 104-511; 532-592; 595; 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2.4. Zapewnienie wyposażenia w obuwie, odzież, zabawki, środki higieny osobistej⁶

Zgodnie z zapisami w Regulaminie i oświadczeniem Dyrektora placówki, dzieci są wyposażone w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, odpowiednie do wieku i zgodne z potrzebami. Placówka zapewnia środki higieny osobistej, a także zabawki, gry, książki, stosowne do stopnia rozwoju wychowanków. Kontrolujący w trakcie rozmów z dziećmi dowiedzieli się, że zwykle uczestniczą one w zakupach wspólnie z wychowawcą i same wybierają sobie ubrania, obuwie oraz inne potrzebne artykuły. Brakujące rzeczy są na bieżąco uzupełniane.

Żaden z wychowanków nie zgłosił nieprawidłowości we wskazanym zakresie.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str. 14-30; 104-511; 595; 628-667.

---

⁶ § 18 ust. 1 pkt 6 cyt. Rozporządzenia.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2.5. Zapewnienie wyposażenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne⁷ oraz zapewnienie pomocy w nauce⁸

Placówka zapewnia wszystkim dzieciom wyposażenie szkolne, tj. podręczniki, pomoce i przybory do nauki. Jest o tym mowa w Regulaminie Organizacyjnym jednostki, potwierdził to również Dyrektor w swoim pisemnym oświadczeniu. Wychowankowie w rozmowie z kontrolującymi potwierdzili, że zawsze mają zapewnione pełne wyposażenie do szkoły. Ewentualne braki wystarczy zgłosić wychowawcy dyżurującemu i natychmiast są uzupełniane. Żadne z dzieci nie sygnalizowało trudności w tym obszarze. Wychowankowie opowiadali również, że w godzinach popołudniowych mają wydzielony czas na wspólną naukę i odrabianie lekcji. Mogą wówczas zawsze liczyć na wsparcie kadry placówki, która chętnie pomaga im w trudniejszych zadaniach. Wychowawcy systematycznie sprawdzają również dzienniki elektroniczne Librus i pozostają w stałym kontakcie ze szkołą, co znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach z kart pobytu. Większe zaległości są przez dzieci nadrabiane podczas pracy indywidualnej z pedagogiem, co potwierdza dokumentacja prowadzona przez specjalistę. Z pozostałych dokumentów, również wynika, że nie występują nieprawidłowości w zakresie wyposażenia uczniów do szkoły oraz wspierania ich w nauce.

Akta kontroli: 14-30; 104-511; 595; 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2.6. Zapewnienie kwoty pieniężnej do własnego dysponowania⁹

W kontrolowanej placówce zarządzeniem nr 1a/2023 Dyrektora Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Żarskiego z dnia 3 stycznia 2023 r. wprowadzono Regulamin Przyznawania Kieszonkowego wychowankom.

Jest to bardzo szczegółowa regulacja, która w sposób przejrzysty porządkuje zasady przydzielania comiesięcznych kwot. Jak wynika z zapisów, istnieją opcje uzyskania podwyższonej wypłaty – we wskazanych przypadkach o ściśle określonej kwocie. Dotyczy to sytuacji, gdy dziecko ma szczególne osiągnięcia, wykonuje dodatkowe obowiązki lub zaangażuje się w pomoc innym wychowankom. Na podobnej zasadzie wyznaczono przykłady zachowań, które skutkują obniżeniem kieszonkowego o konkretne sumy. Jako kwotę bazową – otrzymywaną standardowo przez wszystkie dzieci - wskazano 60 zł. W przypadku, gdy w danym miesiącu wypadają urodziny wychowanka, otrzymuje on dodatkową kwotę 60 zł. Wychowankom, którzy przebywają poza placówką, kieszonkowe jest przekazywane za pośrednictwem wychowawców. Placówka prowadzi listy wypłat kieszonkowego, na których wychowankowie kwitują odbiór pieniędzy swoim podpisem. Zespół kontrolny przeanalizował listy wypłat,

⁷ § 18 ust. 1 pkt 7 cyt. Rozporządzenia.

⁸ § 18 ust. 1 pkt 11 cyt. Rozporządzenia.

⁹ § 18 ust. 1 pkt 8 cyt. Rozporządzenia.

odnotowując, że wobec dzieci stosowane były zasady wprowadzone regulaminem. W okresie kontroli zdarzyło się 26 przypadków obniżenia kieszonkowego (zwykle o 10, 20 lub 30 zł) oraz 20 - podwyższenia kwoty (o 10,20, 30, a nawet w kilku przypadkach o 100 zł). Kontrolujący zwrócili uwagę na fragment zapisu w regulaminie: „ustala się kwotę minimalną dla każdego wychowanka w wysokości 10 zł”. Należy podkreślić, że minimalna wysokość kieszonkowego jest ściśle określona w przepisach i w okresie podlegającym kontroli wynosiła nie mniej niż 1% i nie więcej niż 8% kwoty wskazanej w art. 80 ust.1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wymieniona w ustawie kwota podlega waloryzacji, zgodnie z art. 86 ust. 2 i 3. Już w okresie objętym kontrolą kwota ta wynosiła 1361 zł (od 1 czerwca 2023 r.), co oznacza, że minimalną stawką kieszonkowego mogło być 13,61 zł (1%).

Zapis o minimalnej stawce w Regulaminie Przyznawania Kieszonkowego powinien być zatem systematycznie aktualizowany – po każdej waloryzacji, bądź też ujęty w sposób ogólny – jako odpowiedni % kwoty aktualnie obowiązującej.

Zespół kontrolny zaznacza przy tej okazji, że obecnie (od 1 czerwca 2024 r.) kwota bazowa ponownie wzrosła i wynosi 1517 zł.

W okresie objętym kontrolą żadne z dzieci nie otrzymało najniższej kwoty, o której jest mowa w Regulaminie. Wskazane jest jednak dokonanie zmiany w dokumencie.

Warto również zweryfikować, czy stosowane obniżki kieszonkowego są adekwatne do wagi przewinienia, np. za nieposprzątanie pokoju obecnie wypłata jest pomniejszana o taką samą kwotę, jak za „częste stosowanie agresji słownej, fizycznej”.

Dzieci, z którymi kontrolujący przeprowadzili rozmowy, potwierdziły znajomość zasad przyznawania kieszonkowego, a także fakt systematycznego otrzymywania wypłat.

Akta kontroli: str. 14-58; 104-511; 595; 628-667.

W badanym zakresie stwierdzono uchybienie w zakresie:

- zagwarantowania wychowankom w Regulaminie Przyznawania Kieszonkowego minimalnej wypłaty nie niższej niż 1% kwoty aktualnie obowiązującej - po waloryzacji.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zweryfikować zapisy Regulaminu pod kątem dostosowania potrąceń z kieszonkowego adekwatnie do skali przewinienia wychowanka.

2.7. Zapewnienie uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych i rekreacyjnych¹⁰

Jak wynikało z rozmów z małoletnimi, dzieci z PDD Nr 1 w Żarach mają zapewnioną możliwość uczestniczenia w dodatkowych zajęciach w ramach swojego wolnego czasu. Nie wszyscy korzystają z tej opcji - jest to indywidualna decyzja każdego wychowanka. Małoletni popołudniami, poza czasem przeznaczonym na naukę, angażują się w aktywności, które im najbardziej odpowiadają. Do placówki przychodzą wolontariusze, którzy organizują dzieciom wolny czas.

---

¹⁰ § 18 ust. 1 pkt 12 cyt. Rozporządzenia.

Dwoje dzieci oświadczyło, że nie uczestniczy w dodatkowych zajęciach. Czworo wychowanków zadeklarowało, że ma pozalekcyjne zajęcia w szkole – wyrównawcze z matematyki, kółko z robotyki, zajęcia z psychologiem, zajęcia sportowe.

Trzy osoby stwierdziły, że mają swoje zainteresowania i poświęcają się im we własnym zakresie.

Kadra placówki również spędza z wychowankami czas, zarówno na terenie domu dziecka, np. grając w gry, tworząc prace plastyczne, biorąc udział w zabawach, oglądając wspólnie telewizję, jak i organizując wyjscia - na spacer, na zakupy, na basen, na rower. W okresie wakacji i ferii organizowane są dla wychowanków wycieczki albo kolonie.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do badanego obszaru.

Akta kontroli: 14-30; 104-511; 595; 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

2.8. Zapewnienie opłaty za pobyt w bursie¹¹ oraz zapewnienie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką¹²

Jak wynika z przedłożonych dokumentów, 4 wychowanków placówki uczyło się poza miejscem zamieszkania – placówka opłacała im systematycznie wyżywienie i zakwaterowanie. (*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Pozostałe dzieci przebywały stale na terenie Powiatowego Domu Dziecka Nr 1 w Żarach.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str. 14-30; 104-521; 593-595; 615-627.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

3. Standardy bytowe zapewniane przez placówkę¹³

W dniu kontroli, tj. 24 maja 2024 r., Zespół kontrolny przeprowadził oględziny obiektu Powiatowego Domu Dziecka Nr 1 w Żarach, usytuowanego przy ul. Pienińskiej 10. Oględziny odbyły się przy udziale Dyrektora placówki. W wyniku oględzin ustalono, że na 2 kondygnacjach budynku występuje wskazany poniżej rozkład pomieszczeń.

Na parterze znajduje się duży salon z wyjściem na taras – do wspólnego użytku, kuchnia i jadalnia, biuro i pokój wychowawców, WC personelu, a także jeden 3-osobowy pokój wychowanków oraz toaleta.

Na piętrze jednostka dysponuje 4 pokojami dla wychowanków, z czego 3 są 3-osobowe i jeden dla 2 osób. Dostępne są 2 toalety i 2 pomieszczenia z natryskiem.

Pokoje są przestrzenne i dostosowane do potrzeb dzieci. Posiadają meble i wyposażenie, zapewniające wychowankom wygodę i możliwość swobodnego korzystania z nich. Każde dziecko ma swobodny dostęp do pomieszczeń wspólnych (kuchnia, łazienki, pokój dzienny).

---

¹¹ § 18 ust. 1 pkt 13 cyt. Rozporządzenia.

¹² § 18 ust. 1 pkt 14 cyt. Rozporządzenia.

¹³ § 18 ust. 3 cyt. Rozporządzenia.

Opiekę nad dziećmi w placówce sprawuje 6 wychowawców, których w miarę potrzeby wspiera koordynator - wychowawca.

Dodatkowo, wychowankowie mają zapewnioną pomoc specjalistyczną, świadczoną przez psychologa, pedagoga oraz pracownika socjalnego.

W czasie oględzin uznano, że standardy bytowe są przez placówkę zachowane.

Wychowankowie podczas rozmowy z kontrolującymi nie zgłaszali zastrzeżeń, co do warunków mieszkalnych i wyposażenia pomieszczeń w placówce.

Akta kontroli: str. 14-30; 103; 595; 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

4. Kwestionariusz wywiadu z wychowankiem (kwestionariusz rozmowy)

W celu ustalenia opinii dzieci na temat standardu usług zapewnianych przez jednostkę, kontrolujący przeprowadzili rozmowy z 9 wychowankami (5 dziewczynek i 4 chłopców), którzy aktualnie przebywali w placówce.

Pytania dotyczyły warunków bytowych w placówce, sposobu spędzania przez dzieci wolnego czasu, stanu ich zdrowia, zapewnienia im odpowiedniej liczby i jakości posiłków, zakupu ubrań i przyborów szkolnych, kieszonkowego, udziału w zajęciach dodatkowych, a także udzielanej dzieciom przez kadrę pomocy w nauce.

Po przeanalizowaniu odpowiedzi, Zespół kontrolny stwierdził, że wychowankowie nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń do warunków panujących w placówce. Jak wynikało ze wszystkich rozmów, standardy usług są zachowane, dzieci nie odnosiły wrażenia, że ich potrzeby są pomijane.

Wychowankowie zapewnili, że mogą liczyć na wychowawców i specjalistów pracujących z nimi w jednostce – mają dobry kontakt ze wszystkimi członkami kadry. Zarówno pracownicy, jak i dochodzący wolontariusze pomagają dzieciom w nauce, organizują im czas, wykazują gotowość do udzielenia wsparcia, stosownie do sytuacji.

Wychowankowie stwierdzili, że mogą swobodnie rozwijać swoje zainteresowania, brać udział w zajęciach dodatkowych i korzystać z różnych aktywności. Żadne z dzieci nie wskazało obszaru, w którym należałoby dokonać zmian w placówce.

Akta kontroli: str. 628-667.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

5. Dokumentacja wychowanków placówki

Zespół kontrolny, podsumowując analizowane w toku kontroli materiały, dotyczące 4 wybranych dzieci, stwierdził, że dokumentację wychowanków placówki prowadzono w sposób prawidłowy. Diagnozy psychofizyczne były szczegółowe i podlegały aktualizacjom, zależnie od zmieniającej się sytuacji dziecka. Każdorazowo przygotowywali je razem psycholog i pedagog, bądź jeden z tych specjalistów, jak nakazuje przepis.¹⁴ Plany pomocy dziecku opracowywano terminowo, tj. w odstępach maksymalnie półrocznych. Były one tworzone we współpracy z pracownikiem OPS, który w dokumencie sporządzał opis sytuacji rodziny biologicznej dziecka. Pod treścią planu, oprócz

---

¹⁴ § 14 ust. 2 cyt. Rozporządzenia.

wychowawcy w placówce i pracownika socjalnego z OPS, podpis składał również wychowanek.

Ponadto, wychowawcy systematycznie sporządzali miesięczne karty pobytu wychowanków w placówce. Specjaliści natomiast prowadzili karty udziału dzieci w ich zajęciach oraz arkusze badań i obserwacji wychowanków.

Wszystkie dokumenty miały prawidłową konstrukcję, a w ich treści omówiono obszary funkcjonowania dziecka, wskazane w przepisach.

(*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Dla wychowanków A, B i C w omawianym okresie opracowano po 3 modyfikacje planów pomocy - w terminie i stosownie do sytuacji.

Zespół kontrolny zwraca uwagę, aby zawsze datować opracowywane dokumenty i robić to prawidłowo. W większości kart pobytu z 2023 r. nie wskazano daty sporządzenia (datowanie wprowadzono od 2024 r.). Niemal wszystkie plany pomocy dziecku nie były również opatrzone konkretną datą dzienną, a jedynie wskazaniem okresu ich obowiązywania (od... – do...).

(*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902) ...kontrolujący nie wykazali w tych przypadkach uchybienia. Należy jednak zwracać uwagę na precyzyjne datowanie, gdyż do właściwej realizacji założeń planu, konieczne jest opracowanie go najpóźniej do dnia rozpoczynającego okres jego obowiązywania.

Dodatkowo, warto w planach różnicować zadania do realizacji, dzielić je na mniejsze zakresy i dostosowywać do nich terminy. Chodzi o to, aby stawiane cele były bardziej szczegółowe i mogły być osiągnięte na bieżąco. Ma to znaczenie dla wychowanka, który czuje wówczas, że pewne zadania udało się zrealizować i jego sytuacja się poprawia. Kontrolujący zwrócili też uwagę, że w kartach pobytu niektóre punkty były opisane zbyt zdawkowo. Dotyczy to zwłaszcza współpracy z innymi jednostkami (we wszystkich kartach), czy informacji o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących wydarzeniach (w części kart).

Dokumentacja prowadzona przez specjalistów - karty udziału w zajęciach i arkusze badań - była prowadzona prawidłowo, choć raczej w sposób lakoniczny. Kontrolujący zwracają uwagę na zapis w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, mówiący o tym, że karty zajęć prowadzonych przez specjalistów powinny również zawierać opis ich przebiegu¹⁵.

Poza wymienionymi wyżej, Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do sposobu prowadzenia dokumentacji wychowanków.

Akta kontroli: str. 104-511; 532-592.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- precyzyjnie datować wszystkie sporządzane dokumenty;
- w planach pomocy dziecku, jak najczęściej wskazywać konkretne działania i dostosowane do nich terminy realizacji;

---

¹⁵ § 14 ust. 1 pkt 3) cyt. Rozporządzenia.

- w kartach pobytu bardziej szczegółowo opisywać potrzeby dziecka oraz współpracę placówki z innymi jednostkami;
- w kartach udziału wychowanka w zajęciach z psychologiem i pedagogiem uwzględniać opis ich przebiegu.

WNIOSKI:

W badanym obszarze stwierdzono uchybienie w zakresie:

1. Zagwarantowania wychowankom w Regulaminie Przyznawania Kieszonkowego minimalnej wypłaty nie niższej niż 1% kwoty aktualnie obowiązującej - po waloryzacji.

Za powstałe uchybienie odpowiedzialność ponosi Dyrektor jednostki.

Przyczyną uchybienia w realizacji zadań może być:

- brak aktualizacji zapisu w dokumencie adekwatnie do obowiązujących przepisów.

Skutkiem powyższego działania kontrolowanej jednostki może być:

- naruszenie standardu obowiązującego placówkę;
- wypłata wychowankom kieszonkowego na poziomie niższym niż wskazany w przepisach.

Zalecenie pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienie, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

1. Zagwarantowanie wychowankom w Regulaminie Przyznawania Kieszonkowego minimalnej wypłaty nie niższej niż wskazana w § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rekomendacje:

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję:**

1. Zweryfikować zapisy Regulaminu pod kątem dostosowania potrażeń z kieszonkowego adekwatnie do skali przewinienia wychowanka.
2. Precyzyjnie datować wszystkie sporządzane dokumenty.
3. W planach pomocy dziecku, jak najczęściej wskazywać konkretne działania i dostosowane do nich terminy realizacji.
4. W kartach pobytu bardziej szczegółowo opisywać potrzeby dziecka oraz współpracę placówki z innymi jednostkami.
5. W kartach udziału wychowanka w zajęciach z psychologiem i pedagogiem uwzględniać opis ich przebiegu.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej,
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Monika Mach

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Kierownik
Oddziału Wspierania Rodziny
I Systemu Pieczy Zastępczej
w Wydziale Polityki Społecznej

Anna Florczak